

Եղիա — Հինգերորդ համար

Մարգարեական լուրեր

Jeff Pippenger

2023-10-03

Երբ Եղիան Աքաաբին հանձնարարեց Կարմեղոս հրավիրել ողջ Իսրայելին, դա նախապատկերեց Աստծո կողմից եկեղեցուն Մուր դարերից դուրս բերելը 1798 թվականին՝ երեքուկես տարվա հալածանքներից հետո, և առաջնորդելը նրանց դեպի 1844 թվականը, իսկ այնուհետև՝ դեպի 1863 թվականը: Այդ երեք թվականները «յոթ ժամանակների» կառուցվածքի վերջին երեք սահմանաքարերն են, ինչպես դրանք շարադրված են Եսայի մարգարեի յոթերորդ գլխում:

1798, 1844 և 1863 թվականների նույն պատմությունը նաև նախապատկերվեց, երբ Մովսեսը Իսրայելի որդիներին Եգիպտոսի ստրկությունից հանեց մինչև Սինայ լեռը: Առաջին և երկրորդ հրեշտակների պատմությունը ներկայացնում է միլլերիտական շարժումը, որը սկսվեց վախճանի ժամանակին՝ 1798 թվականին, և շարունակվեց մինչև այն, որ այդ շարժումը 1863 թվականին եկեղեցի դարձավ: Եղիան և Մովսեսը միլլերիտական պատմության երկու գլխավոր վկաներն են, և նրանք Հայտնության գրքում ևս երկու գլխավոր վկաներն են երրորդ հրեշտակի պատմության ընթացքում:

Միլլերյան շարժումը նշանավորում է Հայտնության տասնչորսերորդ գլխի հավիտենական ավետարանի սկիզբը, իսկ «Future for America»-ն՝ նրա ավարտը: Միլլերականների սկզբնական շարժման և ավարտական շարժման միջև մենք գտնում ենք Յոթերորդ օրվա ադվենտիստական եկեղեցին: Ադվենտիստական եկեղեցու պատմաբանների համաձայն՝ 1856 թվականին Միլլերյան շարժման մնացորդը մտավ Լատդիկեական վիճակի մեջ՝ այդպիսով ավարտելով Փիլադելփիական շրջանը, որը ներկայացնում էր 1798-ից մինչև 1856 թվականները:

Նախորդ հոդվածում մենք ցույց տվեցինք, որ ներշնչանքը Կարմիր ծովի անցման հիասթափությունը համադրեց 1844 թվականի մեծ հիասթափության հետ: Այդ պահին Մովսեսի պատմության մեջ հասավ շաբաթի փորձությունը, ինչպես այն ներկայացված էր մանանայով: Նույն մարգարեական կետում, Ամենասուրբ Տեղից եկած լույսը սկսեց փորձության և մաքրման մի գործընթաց՝ սկսելով շաբաթից, նրանց համար, ովքեր անցել էին ծովը և հավատքով մտել էին Ամենասուրբ Տեղը: Փորձության գործընթացը, որ նախորդեց 1844 թվականին, Մովսեսի պատմության մեջ սկսվեց նրա ծննդյան ժամանակ, իսկ միլլերականների համար՝ 1798 թվականին, գիտության ավելացումով, որը, ինչպես Դանիելն էր նշել, պետք է առաջ բերեր փորձության եռափուլ մի գործընթաց, որը տանում էր դեպի դատաստան:

Շատերը պիտի մաքրվեն, սպիտականան և փորձվեն. բայց ամբարիշտները ամբարշտությամբ պիտի գործեն, և ամբարիշտներից ոչ մեկը պիտի հասկանա, մինչդեռ իմաստունները պիտի հասկանան: Դանիել 12:10:

1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ին դատաստանի բացվելը նախապատկերացված էր փարավոնի դատաստանով, որը սկսվեց Եգիպտոսի առաջնեկներից և ավարտվեց Կարմիր ծովի ջրերում: Երբ իմաստունները հավատքով մտան Ամենասուրբ Տեղը, կամ անցան Կարմիր ծովով, փորձության ընթացքը, որ սկսել էր վերջին ժամանակի պահին՝ 1798 թվականին, շարունակվեց նաև 1844-ից հետո: Մովսեսի պատմության մեջ այն ներկայացված էր տասը փորձություններով, որոնցում Իսրայելը ձախողվեց ամեն քայլափոխի: Այդ տասը փորձություններից վերջինը այն էր, երբ տասներկու լրտեսները քննեցին Ավետյաց երկիրը: Մովսեսի պատմության առաջին փորձությունը մանանայի փորձությունն էր, որը ներկայացնում է շաբաթը, և միլլերականների համար շաբաթը ճանաչվեց որպես առաջին փորձությունը 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ից հետո: Քանի որ երկու զուգահեռ պատմություններում էլ առաջին փորձությունը շաբաթն էր, Մովսեսի պատմության հաջորդ ինը փորձությունները ցույց են տալիս, որ 1844-ից հետո պիտի լիներ մի շարք փորձություններ, որոնք պիտի հանգեցնեին կամ Ավետյաց երկիր մուտք գործելուն, կամ մահվան անապատին: 1863 թվականը ներկայացնում է միլլերական շարժման վերջին փորձությունը: Մենք կսկսենք այս քննությունը այն պահին, երբ տասներկու լրտեսները վերադառնում են Ավետյաց երկրի վերաբերյալ իրենց զեկույցներով:

Եվ քառասուն օր անց՝ երկիրը հետախուզելուց վերադարձան: Եվ գնացին ու եկան Մովսեսի, Ահարոնի և Իսրայելի որդիների ամբողջ ժողովքի մոտ՝ Փառանի անապատում, Կադես, և լուր բերեցին նրանց և ամբողջ ժողովքին, ու ցույց տվեցին նրանց երկրի պտուղը: Եվ պատմեցին նրան ու ասացին. «Գնացինք այն երկիրը, ուր մեզ ուղարկեցիր, և նա իսկապես կաթ ու մեղր է բխեցնում, և սա է նրա պտուղը: Սակայն ուժեղ է այն ժողովուրդը, որ բնակվում է այդ երկրում, և քաղաքները պարիսպներով ամրացված են ու շատ մեծ. ավելին՝ այնտեղ տեսանք Անակի որդիներին: Ամաղեկացիները բնակվում են հարավի երկրում, իսկ խեթացիները, հեբուսացիները և ամորիացիները բնակվում են լեռներում, իսկ քանանացիները բնակվում են ծովի մոտ և Հորդանանի ավերին»: Եվ Քաղեբը լռեցրեց ժողովրդին Մովսեսի առաջ ու ասաց. «Անմիջապես վեր ելնենք և տիրենք նրան, որովհետև մենք լիովին կարող ենք հաղթահարել այն»: Բայց այն մարդիկ, որ նրա հետ էին ելել, ասացին. «Մենք չենք կարող ելնել այդ ժողովրդի դեմ, որովհետև նրանք մեզանից զորավոր են»: Եվ Իսրայելի որդիներին տարածեցին չար լուր այն երկրի մասին, որ հետախուզել էին, ասելով. «Այն երկիրը, որով անցանք՝ այն հետախուզելու համար, մի երկիր է, որ կույ է տալիս իր բնակիչներին, և բոլոր մարդիկ, որ տեսանք այնտեղ, մեծ հասակի մարդիկ են: Եվ այնտեղ տեսանք հսկաներին՝ Անակի որդիներին, որոնք հսկաներից են. և մենք մեր աչքերում մորեխների պես էինք, և նույնպիսիք էինք նրանց աչքերում»: Թվեր 13:25–33.

Թվոց գրքից այս հատվածը պարունակում է որոշ շատ կարևոր ճշմարտություններ, որոնց հարկ է ուշադրություն դարձնել, և որոնք կարող են հեշտությամբ անտեսվել, եթե այնտեղ ներկայացված պատմությունը չդիտարկվի որպես միլլերական շարժումը նախապատկերող: Մի կետն այն է, որ «չար լուրով» ապստամբները ձախողում էին իրենց տասներորդ և վերջին փորձությունը, և այդ վերջին փորձության ժամանակ դրսևորվեցին մարդկանց երկու դասեր: Նախորդ ինը փորձությունների պատմության

ընթացքում կազմավորվող այդ երկու դասերը հայտնեցին իրենց բնավորությունը՝ ըստ այն բանի, թե որ «լուրն» էին ընտրում ընդունել: 1863 թվականին միլլերական աղվենտիզմը մերժեց Մովսեսի լուրը, ինչպես այն ներկայացված է Ղևտական քսանվեցերորդ գլխում ստրկության մասին մարգարեությամբ: Հեսուի և Քաղերի կողմից ներկայացված լուրը պարզապես Աստծու «լուրի» կրկնությունն էր՝ ստրկությունից իրենց ազատագրման ողջ պատմության ընթացքում: Մովսեսի ծնունդից սկսած՝ Աստված խոստացել էր, որ Իրենց դուրս էր բերելու ստրկությունից և տանելու էր այն երկիրը, որ դարեր առաջ խոստացվել էր Աբրահամին: Հեսուն և Քաղերը ներկայացնում են նրանց, ովքեր կանգնեցին հիմնարար լուրի վրա, մինչդեռ մյուս տասը լրտեսները մերժեցին, որ Աստված իրականում տվել էր այդ լուրը:

Եվ ամբողջ ժողովը բարձրացրեց իր ձայնը և աղաղակեց, և ժողովուրդը լաց եղավ այդ գիշեր: Եվ Իսրայելի բոլոր որդիները տրտնջացին Մովսեսի և Ահարոնի դեմ, և ամբողջ ժողովը նրանց ասաց. «Երանի թե մեռած լինեինք Եգիպտոսի երկրում, կամ երանի թե մեռած լինեինք այս անապատում: Եվ ինչո՞ւ է Տերը մեզ բերում այս երկիրը, որ սրով ընկնենք, և մեր կանայք ու մեր երեխաները ավար լինեն: Մի՞ թե մեզ համար ավելի լավ չէր վերադառնալ Եգիպտոս»: Եվ ասացին միմյանց. «Եկե՛ք մեզ համար իշխան ընտրենք և վերադառնանք Եգիպտոս»: Թվեր 14:1–4:

Երբ 1863 թվականին Ջեյմս Ուայթը Review and Herald-ում հոդված գրեց՝ մերժելով Միլլերի «յոթ ժամանակների» ըմբռնումը, և նույն տարում Ուրիա Սմիթը հրապարակեց կեղծ աղյուսակը, որը գուրկ էր Ղևտականում հիշատակված «յոթ ժամանակների» որևէ հղումից, թե՛ Ուայթը, թե՛ Սմիթը մի կողմ դրեցին Ուիլյամ Միլլերի գործը և գործադրեցին ուխտագանգ բողոքականության աստվածաշնչյան մեթոդաբանությունը: Ուխտագանգների մեթոդաբանությունը, որոնց նրանք վերջերս բնորոշել էին որպես «Բաբելոնի դուստրեր», գործադրվեց որպես հիմնավորում՝ մերժելու Միլլերի պատգամը, որն ուղղորդված էր Գաբրիել հրեշտակի կողմից: Հին Իսրայելի համար տասներորդ փորձության ժամանակ նրանք բացեիքաց ասացին. «Մեզ համար առաջնորդ նշանակենք և վերադառնանք Եգիպտոս»: Տասներորդ և վերջին փորձության ձախողումը հիմնված է «լրաբեր»-ի մերժման վրա, որը համահունչ էր սկզբից ի վեր եղած լրաբերին, և Եգիպտոսի ստրկությանը վերադառնալու ցանկության վրա: Երբ Երեմիան խորհրդանշական կերպով ներկայացնում էր նրանց, ովքեր հիասթափվել էին 1843 թվականի չկատարված կանխատեսումից, Աստված նրան հատուկ կոչ արեց վերադառնալ Աստծուն և պատգամի հանդեպ իր նախկին ջերմեռանդությանը, սակայն նաև պատվիրեց նրան երբեք չվերադառնալ նրանց մոտ, ովքեր բնորոշվել էին որպես Բաբելոնի դուստրեր:

Ուստի այսպես է ասում Տերը. Եթե դու դարձի գաս, ապա Ես քեզ պիտի վերադարձնեմ, և դու պիտի կանգնես Իմ առաջ. և եթե թանկարժեքը զատես անարժանից, պիտի լինես Իմ բերանի պես. թող նրանք քեզ մոտ դառնան, բայց դու նրանց մոտ մի՛ դարձիր: Երեմիա 15:19.

1863 թվականին Ջեյմս Ուայթը և Ուրիա Սմիթը նոր մի նավապետ նշանակեցին, որպեսզի առաջնորդի նրանց հետ դեպի այն տեղը, ուր նրանց պատվիրված էր չգնալ:

Հետուն և Քաղերը ներկայացնում են նրանց, ովքեր ցանկանում էին առաջ գնալ, իսկ Ուայթն ու Սմիթը ներկայացնում են նրանց, ովքեր ցանկանում էին հետ գնալ:

Եվս մի հանգամանք, որ հարկ է նշմարել Թվոց գրքից վերցված այս հատվածում, այն է, որ վերջին ապստամբությունը, որը դատապարտում է բոլոր ապստամբներին առաջիկա քառասուն տարիների ընթացքում մեռնելու անապատում, այն երկու հիմնական հղումներից մեկն է, որոնք հաստատում են աստվածաշնչյան մարգարեության «օրը՝ մեկ տարվա դիմաց» սկզբունքը, որը, թերևս, ամենաէական մարգարեական կանոնն էր, որով Միլլերն օգտագործվեց՝ բացելու հավիտենական ավետարանի և առաջին հրեշտակի պատգամը: Կանոնի մյուս աստվածաշնչյան վկայությունը գտնվում է Եզեկիելի գրքում:

Երբ դրանք ավարտես, դարձյալ պառկիր քո աջ կողքի վրա, և քառասուն օր պիտի կրես Հուդայի տան անօրենությունը. քեզ համար յուրաքանչյուր օրը մեկ տարվա չափ էմ սահմանել: Եզեկիել 4:6.

Այն, ինչ հաճախ աննկատ է մնում այն երկու համարների առնչությամբ, որոնք հաստատեցին «մեկ օրը՝ մեկ տարի» սկզբունքը, այդ երկու համարների պատմական համատեքստն է:

Այն օրերի թվի համեմատ, որոնց ընթացքում դուք հետախուզեցիք երկիրը՝ քառասուն օր, յուրաքանչյուր օրը մեկ տարվա փոխարեն, դուք պիտի կրեք ձեր անօրենությունները՝ քառասուն տարի, և պիտի ճանաչեք Իմ խոստման դադարեցումը: Թվեր 14:34.

Թվոց գրքի համարը տեղի ունեցավ հին Իսրայելի սկզբում և ներկայացնում էր Աստծո ուխտի ժողովրդի ապստամբությունը, իսկ Եզեկիելի գրքի համարը տեղի ունեցավ հին Իսրայելի վերջում և ներկայացնում էր Աստծո ուխտի ժողովրդի ապստամբությունը: Սկզբում պատիժը մահ էր անապատում, իսկ վերջում պատիժը գերություն էր իրենց թշնամիների երկրում: Օրը տարվա դիմաց սկզբունքը շեշտադրում է ուխտի ժողովրդի ապստամբությունը: Երկու պատիժ՝ մեկը սկզբում և մեկը վերջում, սակայն երկուսն էլ տարբեր: Առաջինը մաշումից առաջացած մահ էր անապատով ընթանալիս, վերջինը՝ գերություն և ստրկություն բառացի Բաբելոնում:

Այն ժամանակ Մովսեսն ու Ահարոնը երեսնիվայր ընկան Իսրայելի որդիների ժողովքի ամբողջ հավաքի առաջ: Եվ Նավեի որդի Հետուն ու Հեփոնեի որդի Քաղերը, որոնք նրանցից էին, որ հետախուզել էին երկիրը, պատռեցին իրենց զգեստները: Եվ խոսեցին Իսրայելի որդիների ամբողջ ժողովքին՝ ասելով. «Այն երկիրը, որով անցանք՝ այն հետախուզելու համար, չափազանց բարի երկիր է: Եթե Տերը հաճություն ունենա մեզ վրա, այն ժամանակ մեզ կմտցնի այդ երկիրը և կտա մեզ այն՝ մի երկիր, որ կաթ ու մեղր է բխեցնում: Միայն թե մի՛ ապստամբեք Տիրոջ դեմ, և մի՛ վախեցեք այդ երկրի ժողովրդից, որովհետև նրանք մեզ համար հաց են. նրանց պաշտպանությունը հեռացել է նրանցից, և Տերը մեզ հետ է. մի՛ վախեցեք նրանցից»: Բայց ամբողջ ժողովքը ասաց, որ նրանց քարկոծեն քարերով: Եվ Տիրոջ փառքը հայտնվեց վկայության խորանում՝ Իսրայելի բոլոր որդիների առաջ: Եվ Տերն ասաց

Մովսեսին. «Մինչև ե՞րբ պիտի այս ժողովուրդը բարկացնի Ինձ, և մինչև ե՞րբ պիտի չհավատա Ինձ՝ այն բոլոր նշանների դիմաց, որ ցույց տվեցի նրանց մեջ: Նրանց պիտի զարկեմ ժանտախտով և պիտի զրկեմ ժառանգությունից, իսկ քեզնից պիտի դարձնեմ նրանցից ավելի մեծ և ավելի հզոր ազգ»: Եվ Մովսեսն ասաց Տիրոջը. «Այն ժամանակ Եգիպտացիները պիտի լսեն այդ մասին, որովհետև Դու Քո գործությամբ այս ժողովրդին դուրս բերեցիր նրանց միջից, և նրանք պիտի պատմեն այս երկրի բնակիչներին. որովհետև նրանք լսել են, որ Դու, ո՛վ Տեր, այս ժողովրդի մեջ ես, որ Դու, ո՛վ Տեր, երես առ երես երևում ես, և Քո ամպը կանգնած է նրանց վրա, և Դու նրանց առջևով գնում ես ցերեկը՝ ամպի սյունով, և գիշերը՝ կրակի սյունով: Արդ, եթե այս ամբողջ ժողովրդին սպանես ինչպես մեկ մարդու, այն ժամանակ այն ազգերը, որոնք լսել են Քո համբավը, պիտի խոսեն՝ ասելով. “Քանի որ Տերը չկարողացավ այս ժողովրդին մտցնել այն երկիրը, որ երդվել էր տալ նրանց, դրա համար էլ սպանեց նրանց անապատում”: Իսկ այժմ, աղաչում եմ, թող իմ Տիրոջ գործությունը մեծ լինի, ինչպես Դու ասացիր՝ ասելով. “Տերը երկայնամիտ է և մեծ ողորմությամբ, ներում է անօրենությունն ու հանցանքը, բայց մեղավորին ամենևին անպատիժ չի թողնում, հայրերի անօրենությունը հատուցում է որդիներին մինչև երրորդ և չորրորդ սերունդը”: Ներիր, աղաչում եմ, այս ժողովրդի անօրենությունը՝ ըստ Քո ողորմության մեծության, ինչպես որ ներել ես այս ժողովրդին Եգիպտոսից մինչև այժմ»: Թվեր 14:5–19:

Այս համարներում ներկայացված պատմությունը դարձավ աստվածաշնչյան մի խորհրդանշան, որ կոչվում է «գրգռության օրը»: «Գրգռության օրը» հիշատակվում է Սաղմոս իննսունհինգում, Երեմիա երեսուներկուսում և Եբրայեցիներ երեքում, սակայն այս պահին մենք չենք անդրադառնա այդ խորհրդանշանին: Նախորդ հատվածում մատնանշված է մի կարևոր սկզբունք, որ պետք է ճանաչվի: Այդ սկզբունքը նաև պատկերավոր կերպով ներկայացված է Սամուել մարգարեի, Լյուցիֆերի, Էլեն Ուայթի և, իհարկե, Մովսեսի միջոցով այս հատվածում:

Եվ ասացին նրան. «Ահա, դու ծերացել ես, և քո որդիները քո ճանապարհներով չեն ընթանում. ուստի այժմ մեզ համար թագավոր կարգիր, որ դատի մեզ, ինչպես բոլոր ազգերին»: Բայց այս բանը չար թվաց Սամուելին, երբ ասացին. «Տո՛ւր մեզ մի թագավոր, որ դատի մեզ»: Եվ Սամուելը աղոթեց Տիրոջը. Եվ Տերն ասաց Սամուելին. «Լսի՛ր ժողովրդի ձայնին այն ամենում, ինչ որ ասում են քեզ, որովհետև քեզ չեն մերժել, այլ Ինձ են մերժել, որպեսզի չթագավորեմ նրանց վրա: Ըստ բոլոր այն գործերի, որ արել են այն օրից, երբ նրանց Եգիպտոսից դուրս բերեցի, մինչև այս օրը, որով թողել են Ինձ և ծառայել ուրիշ աստվածների, այդպես էլ քեզ են անում: Ուստի հիմա լսի՛ր նրանց ձայնին. սակայն նրանց լրջորեն նախազգուշացրո՛ւ և հայտնի՛ր նրանց այն թագավորի իրավունքը, որ պիտի թագավորի նրանց վրա»: Եվ Սամուելը Տիրոջ բոլոր խոսքերը պատմեց այն ժողովրդին, որ իրենից թագավոր էր խնդրում: Եվ ասաց. «Ահա թե ինչպիսին կլինի այն թագավորի իրավունքը, որ պիտի թագավորի ձեզ վրա. նա պիտի վերցնի ձեր որդիներին և նրանց նշանակի իր համար՝ իր կառքերի և իր հեծյալների համար, և ոմանք պիտի վազեն նրա կառքերի առջևից: Եվ նա իր համար հազարապետներ և հիսնապետներ պիտի նշանակի, և պիտի դնի նրանց, որ մշակեն նրա հողը և հնձեն նրա հունձքը, և պատրաստեն նրա

պատերազմի գործիքները և նրա կառքերի սարքերը: Եվ ձեր դուստրերին պիտի վերցնի՝ իբրև օծանելիք պատրաստողներ, խոհարարներ և հացթուխներ: Եվ պիտի վերցնի ձեր արտերը, ձեր այգիները և ձեր ձիթենիները, դրանց լավագույնները, և տա իր ծառաներին: Եվ պիտի վերցնի ձեր սերմի և ձեր այգիների տասանորդը և տա իր պաշտոնյաներին ու իր ծառաներին: Եվ պիտի վերցնի ձեր ծառաներին, ձեր աղախիններին, ձեր լավագույն երիտասարդներին և ձեր ավանակներին և կոնի իր գործի մեջ: Ձեր ոչխարների տասանորդը պիտի վերցնի, և դուք պիտի լինեք նրա ծառաները: Եվ դուք այն օրը պիտի աղաղակեք ձեր թագավորի պատճառով, որ դուք ձեզ համար ընտրել եք, բայց Տերը այն օրը ձեզ չի լսի»: Սակայն ժողովուրդը հրաժարվեց լսել Սամուելի ձայնին և ասաց. «Ո՛ր, այլ թող թագավոր լինի մեզ վրա, որպեսզի մենք էլ լինենք ինչպես բոլոր ազգերը, և մեր թագավորը դատի մեզ, դուրս գա մեր առաջ և մղի մեր պատերազմները»: Եվ Սամուելը լսեց ժողովրդի բոլոր խոսքերը և դրանք կրկնեց Տիրոջ ականջին: Եվ Տերն ասաց Սամուելին. «Լսի՛ր նրանց ձայնին և նրանց համար թագավոր կարգիր»: Եվ Սամուելը ասաց Իսրայելի մարդկանց. «Գնացե՛ք, ամեն մարդ իր քաղաքը»: Ա թագավորաց 8:5–22:

Այս հատվածում հին Իսրայելը մերժեց Աստծուն որպես իր թագավորի, և պատմությունը մատնանշում է այն ժամանակը, երբ նրանք հայտարարեցին, թե Կեսարից բացի ուրիշ թագավոր չունեն: Նրանք մերժեցին Աստծո թեոկրատիան և պնդեցին, որ իրենց տրվի իրենց իսկ ժողովրդից մի թագավոր, որպեսզի ի վերջո հայտարարեն, թե իրենց թագավորը հռոմեական թագավորն է: Վերջին օրերում հռոմեական թագավորը Հռոմի պապն է:

Բայց նրանք աղաղակեցին. «Վերացրո՛ւ Նրան, վերացրո՛ւ Նրան, խաչի՛ր Նրան»: Պիղատոսը նրանց ասաց. «Ձեր թագավորի՞ն խաչեմ»: Քահանայապետները պատասխանեցին. «Կեսարից բացի թագավոր չունենք»: Հովհաննես 19:15.

Թեոկրատիայի մերժումն այնքան վիրավորական և անձնական էր Սամուելի համար, որ նա այն ընկալեց որպես իր մարգարեական պաշտոնի մերժում: Սակայն Աստված այնպես արեց, որ Սամուելը հասկանա՝ նրանց մերժումը ուղղված էր Աստծուն, և ոչ թե մարգարեին: Այս երկու հատվածները, որոնք ներկայացնում են Մովսեսի և Սամուելի մարգարեական հարաբերությունը հին Իսրայելի ապստամբության հետ, ցույց են տալիս, որ այն պատիժը, որը հետևեց ապստամբությանը, հին Իսրայելի համար վերջը չէր: Դեռևս կար մի խումբ, որ ներկայացված էր Հեսուի և Քաղեբի կողմից, որը պիտի մտներ Ավետյաց երկիրը, իսկ Սամուելի պատմության մեջ հին Իսրայելի վախճանը Իսրայելի թագավորների ավարտին էր, ոչ թե սկզբում:

Մովսեսը դատողություն արեց Աստծո հետ, որ Նա շարունակի գործել հին Իսրայելի հետ, որովհետև Մովսեսը խորհեց, թե նրանց հենց այդ պահին վախճանի հասցնելը աղավաղում կներկայացներ Նրա ժողովրդի փրկության սրբազան պատմությունը և այն խոստումը, որով Նա կամեցել էր առաջնորդել նրանց դեպի այն երկիրը, որ Աստված խոստացել էր Աբրահամին: Այստեղ միտքն այն է, որ Աստված ընտրում է թույլ տալ, որպեսզի ապստամբությունը և՛ տեղի ունենա, և՛ շարունակվի, երբ Նա մտադիր է ապստամբությունն իսկ գործածել որպես ճշմարտության վկայություն:

Սամուելի կողմից դրսևորված արդար ցասման վերաբերմունքը դրսևորվեց նաև Էլեն Ուայթի կողմից:

«Երբեք առաջ ես մեր ժողովրդի մեջ չեի տեսել այդպիսի հաստատ ինքնագոհություն և լույսն ընդունել ու ճանաչել չկամենալ, ինչպես որ դրսևորվեց Մինեապոլիսում: Ինձ ցույց է տրվել, որ այն խմբից ոչ մեկը, որ փայփայում էր այդ ժողովում՝ դրսևորված ոգին, այլևս հստակ լույս չէր ունենալու՝ տարբերելու համար նրանց երկնքից ուղարկված ճշմարտության թանկարժեքությունը, մինչև որ խոնարհեցնեին իրենց հպարտությունը և խոստովանեին, որ իրենց չէին մղում Աստծո Հոգին, այլ որ իրենց միտքն ու սիրտը լցված էին նախապաշարմունքով: Տերը կամենում էր մոտենալ նրանց, օրհնել նրանց և բժշկել նրանց իրենց ուրացություններից, բայց նրանք չէին լսում: Նրանց մղում էր նույն ոգին, որ ներշնչել էր Կորնելիս, Դաթանիս և Աբիրամին: Իսրայելի այդ մարդիկ վճռել էին հակառակվել յուրաքանչյուր այն ապացույցի, որը ցույց կտար, թե իրենք սխալ են, և նրանք շարունակեցին ու շարունակեցին իրենց անհնազանդության ընթացքը, մինչև որ շատերը շեղվեցին՝ միանալու նրանց:»

«Ովքե՞ր էին սրանք: Ո՛չ տկարները, ո՛չ անգետները, ո՛չ էլ անլուսավորյալները: Այդ ապստամբության մեջ կային երկու հարյուր հիսուն իշխաններ՝ ժողովում նշանավոր, հռչակավոր մարդիկ: Ի՞նչ էր նրանց վկայությունը: «Ամբողջ ժողովքը սուրբ է, նրանցից ամեն մեկը, և Տերն էլ նրանց մեջ է. ուրեմն ինչո՞ւ եք դուք ձեզ բարձրացնում Տիրոջ ժողովքի վրա» [Թուեր 16:3]: Երբ Կորնել և նրա ընկերակիցները կորչեցին Աստծո դատաստանի ներքո, այն ժողովուրդը, որին նրանք խաբել էին, չտեսավ Տիրոջ ձեռքը այդ հրաշքի մեջ: Հաջորդ առավոտ ամբողջ ժողովքը Մովսեսին և Ահարոնին մեղադրեց՝ ասելով. «Դուք սպանեցիք Տիրոջ ժողովրդին» [համար 41], և ժանտախտը եկավ ժողովքի վրա, և ավելի քան տասնչորս հազար մարդ կորչեց:»

«Երբ մտադրվեցի լքել Մինեապոլիսը, Տիրոջ հրեշտակը կանգնեց իմ մոտ և ասաց. «Ո՛չ այդպես. Աստված գործ ունի քեզ համար անելու այս վայրում: Ժողովուրդը կրկնում է Կորնելի, Դաթանի և Աբիրամի ապստամբությունը: Ես քեզ դրել եմ քո պատշաճ դիրքում, որը նրանք, որ լույսի մեջ չեն, չեն ընդունի. նրանք ականջ չեն դնի քո վկայությանը. բայց Ես քեզ հետ կլինեմ. Իմ շնորհն ու գործությունը քեզ պիտի պահպանեն: Քեզ չէ, որ նրանք արհամարհում են, այլ այն պատգամաբերներին և այն պատգամը, որ Ես ուղարկում եմ Իմ ժողովրդին: Նրանք արհամարհանք են ցույց տվել Տիրոջ խոսքի հանդեպ: Սատանան կուրացրել է նրանց աչքերը և ապականել նրանց դատողությունը. և եթե ամեն մի անձ չապաշխարի այս իրենց մեղքից, այս չսրբագործված անկախությունից, որ վիրավորանք է հասցնում Աստծո Հոգուն, նրանք խավարի մեջ պիտի քայլեն: Ես պիտի շարժեմ աշտանակը իր տեղից, եթե նրանք չապաշխարեն և չդառնան, որպեսզի Ես բուժեմ նրանց: Նրանք մթագնեցրել են իրենց հոգևոր տեսողությունը: Նրանք չեն ցանկացել, որ Աստված հայտնի Իր Հոգին և Իր գործությունը. որովհետև Իմ խոսքի հանդեպ նրանք ունեն ծաղրի և զզվանքի ոգի: Թեթևամտություն, դատարկ զբաղմունք, սրամտախոսություն և կատակաբանություն օրեցօր գործադրվում են: Նրանք իրենց սրտերը չեն ուղղել Ինձ փնտրելու: Նրանք քայլում են իրենց իսկ բորբոքած կայծերի մեջ, և եթե

չապաշխարեն, ցավի մեջ պիտի պառկեն: Այսպես է ասում Տերը. Կանգնի՛ր քո պարտականության դիրքում, որովհետև Ես քեզ հետ եմ, և քեզ չեմ թողնի ու չեմ լքի»: Աստծուց եկած այս խոսքերը ես չեմ համարձակվել անտեսել»: The 1888 Materials, 1067.

Քույր Ուայթը զուգահեռվեց Սամուելի վերաբերմունքին, և նրան ասվեց մնալ ապստամբների ու նրանց ապստամբության հետ և «կանգնել» իր «պարտքի» «պահակակետում»: Նրան հրաման տրվեց կանգնել իր պահակակետում այն բանից հետո, երբ նա (մարգարեուհին) վճռել էր ապստամբներին ու նրանց ապստամբությունը թողնել իրենց իսկ ճակատին:

Առաջին հիշատակության կանոնը, որը Ալֆայի և Օմեգայի սկզբունքի հիմնական բաղադրիչն է, ցույց է տալիս, որ որևէ թեմայի առաջին անգամ հիշատակվելը գերագույն կարևորություն ունի: Ղուցիֆերի ապստամբության ամենասկզբի հետ կապված էր այն իրողությունը, որ եթե Աստված ցանկանար, Նա ուներ ամբողջ անհրաժեշտ զորությունը՝ Ղուցիֆերին վերացնելու հենց Ղուցիֆերի մտքում ծագած նրա առաջին եսասիրական մտքի պահին: Աստված կարող էր հեռացնել Ղուցիֆերին արարչագործությունից, և Նա ունի այնպիսի զորություն, որ եթե ընտրեր այդպես անել, կարող էր դա կատարել այնպիսի կերպով, որ մյուս հրեշտակները նույնիսկ չիմանային, թե ինչ էր պատահել: Իհարկե, Նա այդ չարեց, որովհետև, ի թիվս այլ բաների, դա կլիներ Իր բնավորության ուրացումը, սակայն Նա իսկապես տիրապետում է այն արարիչ զորությանը, որը Նրան թույլ կտար հենց այդ բանն անել: Բայց Նա այդ չարեց: Նա համբերությամբ թույլ տվեց, որ ապստամբությունը դառնա Իր բնավորության վկայության մի մասը, այն հակամարտության վկայության մի մասը, որ սկսվել էր երկնքում և ի վերջո պետք է հասներ երկիր: Ահա թե ինչի ծառայեց Մովսեսի խոսքը հին Իսրայելի համար: Աստված թույլ տվեց, որ ապստամբների սերունդը մեռնի անապատում և այդ պատմությունն օգտագործեց որպես աստվածաշնչյան օրինակ՝ հավիտենական ավետարանի հետ կապված ճշմարտությունները առաջ մղելու համար:

Նույնպես էր և Սամուելի օրերում Աստծուն որպես թագավոր մերժելու դեպքում: Սամուելին հրահանգվեց առաջ գնալ և կանգնել իր պարտականության դիրքում՝ հակառակ Սամուելի անձնական համոզմունքներին և մարգարեական գիտությանը: Աստծո մարգարեական և պատմական վերահսկողության այս տարրը ճանաչվում է նաև բաբելոնյան գերությունից հետո տաճարի վերակառուցման մեջ: Աստված կանխասաց և տնօրինեց յոթանասուն տարվա գերության յուրաքանչյուր տարրը՝ վերադարձը Երուսաղեմ, Երուսաղեմի, տաճարի, փողոցների և պարիսպների վերակառուցումը: Նա ներկայացրեց այն ժամանակային մարգարեությունները, որոնք ցույց էին տալիս, թե երբ պիտի ազատ արձակվեին գերությունից: Նա ցույց տվեց, թե քանի հրամանագրեր պիտի լինեին՝ երկու հազար երեք հարյուր տարիների սկզբնավորումը նշելու համար: Նա անունով հիշատակեց Կյուրոսին՝ հեթանոս թագավորին, որը պիտի սկսեր այդ ընթացքը առաջին հրամանագրով: Երուսաղեմի և տաճարի վերակառուցման բոլոր տարրերը հաստիկ կերպով սահմանված էին, և Նա կանգնեցրեց արդար մարդկանց ու մարգարեների՝ այդ գործն իրականացնելու համար:

Չնայած աստվածային մարգարեական նախագիտության և միջամտության բոլոր ակնհայտ դրսևորումներին, այն ապստամբությունը, որ հանգեցրել էր Բաբելոնյան գերությանը, արդեն իսկ ավարտին էր հասցրել Նրա անձնական ներկայությունը Աստծո ժողովրդի հետ: Շեքինայի փառքը երբեք չվերադարձավ վերակառուցված տաճար: Ամբողջ այդ պատմությունը գործածվեց՝ աշխարհի վախճանի ժամանակների պատմությանը մարգարեական կառուցվածք հաղորդելու համար, թեև տաճարն այլևս երբեք չօրհնվեց Սրբոց Սրբոցում շեքինայի ներկայությամբ: Այդ իմաստով վերակառուցված տաճարը վկայություն էր ոչ թե Աստծո ներկայության, այլ Իսրայելի ապստամբության մասին: Սակայն այդ պատմության մարգարեները, ինչպես Սամուելը և քույր Ուայթը Մինեապոլիսում, շարունակեցին ծառայել մարգարեների պաշտոնում:

Լյուցիֆերի ապստամբությունը առաջին բանն է, որ հիշատակվում է Քրիստոսի և սատանայի միջև ընթացող մեծ պայքարում, և Աստված թույլ տվեց, որ ապստամբությունը շարունակվի՝ Իր սեփական նպատակների համար: Սամուելը, չնայած իր արդար բարկությանը Իսրայելի՝ մյուս ազգերի պես լինելու ցանկության դեմ, հրաման ստացավ մասնակցելու առաջին երկու թագավորների օծմանը: Եվ Աստծո մարգարեները մասնակցեցին Աստծո տաճարի՝ այն տաճարի վերաշինությանը, որը այլևս երբեք չէր ունենալու Աստծո շեքինա ներկայությունը:

Նրանք, ովքեր իրենց «առակների ճաշատեսակները» գործածում են մարգարեական Խոսի դեմ՝ փորձելով քողարկել աղվենտիզմի ապստամբությունը 1863 թվականին, և ովքեր ընտրում են իրենց փաստարկը հիմնավորել այն տրամաբանության վրա, թե եթե 1863 թվականին որևէ սխալ բան տեղի ունեցած լիներ, մարգարեուհին դա արգելած կլիներ, կամովին անտեսում են այն առաջին սկզբունքը, որ նշված է Աստծու դեմ ապստամբության առաջին իսկ հիշատակության մեջ: Աստված թույլ է տալիս ապստամբությունը Իր սեփական նպատակների համար, և եթե Նա ընտրում է, որ Իր մարգարեները չեզոք մնան կամ լուռ լինեն այն ապստամբությունների նկատմամբ, որոնք կարող են ծագել, դա Իր ընտրությունն է:

Քանի որ սկսում ենք դիտարկել 1844-ից մինչև 1863 թվականների փորձության ընթացքը, որը նախապատկերված էր այն տասը փորձություններով, որոնցում հին Իսրայելը ձախողվեց Կարմիր ծովն անցնելուց հետո, էական է հասկանալ այս աստվածաշնչյան փաստը: Աստծո մարգարեները գործում են որպես Նրա մարգարեներ թե՛ հնազանդության, թե՛ անհնազանդության ժամանակներում, և երբեմն նրանք չեն բողոքում այն հարցերի դեմ, որոնք արտաքինից կարող էին թվալ որպես մի բան, որի դեմ մարգարեն, կարծես, պիտի բողոքեր: Երբեմն նրանք ակնհայտորեն տեղյակ են ապստամբության մասին, սակայն զսպված են, իսկ այլ ժամանակներում Տերը Իր ձեռքը դնում է նրանց աչքերի վրա՝ ապստամբության վերաբերյալ: Երբ այս տեսանկյունը ճանաչվում է, 1863 թվականը դառնում է նշանակալից սահմանաքար Աստվածաշնչյան մարգարեության վեցերորդ թագավորության պատմության մեջ՝ թե՛ բողոքականության եղջյուրի, թե՛ հանրապետականության եղջյուրի համար:

Ես էլ մարգարեների միջոցով եմ խոսել, և տեսիլքներ եմ բազմապատկել, և մարգարեների ծառայությամբ առակներ եմ գործածել: Ովսեե 12:10.

